

LANDBRUKSNYTT

for Indre Fosen og Osen

Mars 2024

Ansvarlig for utgivelsen av bladet: Indre Fosen kommune

Produksjonstilskudd

Du kan levere søknaden fra og med 1.mars, som er telledato. Dette gjelder foretak med husdyrproduksjon.

Søknadsfristen for del 1 av søknaden er 15. mars. Etter 15. mars reduseres tilskuddet med 1000 kroner for hver dag fristen er overskredet.

Søknader som er levert **innen** søknadsfristen kan endres innen 29.mars for del 1 uten reduksjon i tilskuddet.

Landbruksdirektoratet har oppdatert utseendet på systemet, så når dere åpner søknaden, vil dere legge merke til at det ser annerledes ut. Men søknadsprosessen er uendret.

Hva kan jeg registrere og søke om tilskudd for i mars?

Du kan søke om:

- tilskudd for husdyr (unntatt bifolk)
- tilskudd til økologisk husdyrproduksjon
- driftstilskudd til mjølkeproduksjon
- driftstilskudd til spesialisert storfekjøttproduksjon
- tilskudd til små og mellomstore mjølkebruk

Du må også registrere dyr som gir grunnlag for tilskudd for avløsning ved ferie og fritid og tilskudd for grovfôrareal.

Søknad om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket leveres elektronisk, [link til skjema](#)

Informasjon og veiledningshefte finner du her:

Vær ut i god tid med avtale dersom dere trenger hjelp. Dere må avtale tid på telefon i forkant.

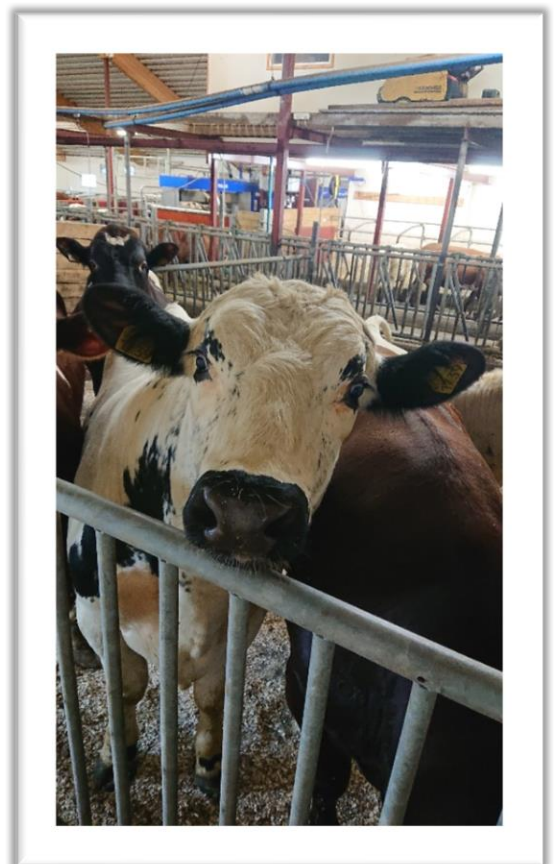
I perioden 1.-15.mars er vi tilgjengelig fysisk på kontoret disse dagene:

Navn	Mobilnr.	1	4	5	6	7	8	11	12	13	14	15
Heidi	(952 87 918)	R	R	R	R	R	R	R			R	R
Marit	(452 19 160)	L	L	L		L	L	L	L	L	L	L
Odd Marvin	(414 08 157)			R	R	R			R	R	R	
Hege	(913 98 595)	R	R		O	R		O			R	O

Leksvik = L, R = Rissa, O= Osen.

Antall dyr

Her er det viktig å kontrollere at alle dyr man fører opp som melkekyr eller ammekyr har kalvet i løpet av de siste 15 måneder. For kyr av bevaringsverdig rase er kravet 18 måneder. Dette er et krav for å oppfylle retten til tilskudd for melkeku/ammeku. Er det av en eller annen grunn lengre siden kua har kalvet skal den føres opp under øvrige storfe. Det er viktig å sjekke opp dette før du søker slik at du unngår avkortning i tilskuddet grunnet feilopplysninger. Vi ser at det gjøres en del feil på dette punktet.

Beitetilskudd

Det er allerede nå lurt å begynne å forberede seg på vår, og en ny beitesesong. I forbindelse med avlingssvikt-søknader i 2020 ble det fokus fra Statsforvalteren på om beitekrav i produksjonstilskudd-søknadene var oppfylt. Her ligger både krav om beitetid og fôropptak på beite. I den forbindelse vil det være et veldig godt verktøy å føre en ordentlig beitelogg som viser antall dyr på beite, hvor de har gått, og når dyrene evt. ble flyttet til nytt beite.

Vi ønsker å presisere at vilkår for å oppfylle krav til tilskudd for dyr på beite er:

- Dyrene må ha beitet minst 12 uker (sone 5) eller 16 uker (sone 4) på innmark og/eller utmarksbeite.
- Mer enn halvparten av det daglige grovfôropptaket må komme fra beite.
- Beitearealet må ha tilfredsstillende beitemuligheter for det antall dyr som beiter der.

(Eksempel: Hvis det går 50 storfe på et beiteareal som bare er stort nok til å dekke grovfôropptaket til 10 storfe, kan det ikke innvilges beitetilskudd til noen av dyrene som har gått på det aktuelle beitet. Fordi det da er lite sannsynlig at noen av dyrene har tatt opp mer enn 50% av grovfôret fra beite.)

Vilkår for å oppfylle krav til tilskudd for dyr på utmarksbeite er:

- Dyrene må ha beitet i utmark i minimum 5 uker.
- Hoveddelen av det daglige grovfôropptaket må skje ved beiting i utmark.

Forslag på beitelogg ligger som vedlegg i denne utgaven av Landbruksnytt. Registrering av beiting kan også gjøres direkte inn i Agrilogg for de som har det.

Drenering

Vi minner om at drenering er et viktig tiltak for å redusere klimagassutslipp fra jord. Økte nedbørsmengder og mer intens nedbør gjør det enda viktigere enn før at jorda er godt drenert. Indre Fosen har fått tildelt 500.000,- kroner og Osen har fått tildelt til 100.000,- kroner dreneringstiltak for 2024. Vi starter snart saksbehandlingen av nye søknader, den vil gå litt i rykk og napp avhengig av arbeidsmengden på andre områder. Dersom du planlegger å drenere i løpet av 2024 ber vi om at du søker innen 20. mars for å være sikker på å få behandlet søknaden i tide. Vi minner om at søknaden må være behandlet før du setter i gang tiltaket for at du skal være berettiget tilskudd. Dersom det av en eller annen grunn skjer noe som gjør at det likevel haster med å få søknaden behandlet, er det greit å gi beskjed om det, så skal vi gjøre så godt vi kan.

RMP

Utbetalingen av RMP-tilskudd for søknadsomgangen 2023 kommer på kontoen til søkere den 14. mars 2024.

I 2023 søkte 178 foretak i Indre Fosen og 11 foretak i Osen om tilskudd gjennom regionalt miljøprogram. Det er en oppgang på to søkere i Osen og en nedgang på en søknad fra året før i Indre Fosen. Det søkes fortsatt en del feil, så vi oppfordrer de som synes det er vanskelig å be om hjelp på landbrukskontoret i god tid før fristen til høsten.

Tilskudd til tiltak i beiteområder

Indre Fosen har for 2024 fått ei ramme på 305 000 kr til tilskudd og Osen har fått 37 000 kr til tiltak i beiteområder. Her er det bla. mulig å søke om tilskudd til sperregjerde og nofence for å utnytte utmarka bedre.

Lokale retningslinjer for 2024 blir vedtatt i landbruksrådsmøter i mars, og det vil i etterkant bli sendt ut mer informasjon om ordningen per e-post. **Søknadsfristen i år er 15.04.2023.**

Innovasjon Norge

De fylkesvise prioriteringene for 2024 er noe endret fra tidligere, og det er verdt å merke seg at det blant annet prioriteres nødvendig oppgradering og fornying av driftsapparatet i grovfôrbaserte husdyrproduksjoner på gårder som ikke er egnet for kornproduksjon, samt støtte til lager i grovfôrproduksjon. Total ramme for Trøndelag i 2024 er på 180 mill. kr.

Prioriteringer for Trøndelag er i 2024:

1. Melkeproduksjon og ammekuproduksjon med fokus på små og mellomstore bruk og spesielt overgangen fra bås- til løsdriftsfjøs.
2. Nødvendig oppgradering om fornying av driftsapparatet i grøvforbaserte husdyrproduksjoner, på gårder i områder som ikke er egnet for kornproduksjon
3. Varige investeringer innen produksjonene potet, frukt, bær og grønt.
4. Lager og tørkeanlegg til korn og grøvforproduksjon.
5. Dyrevelferdsfremmende tiltak i grovfôrbaserte husdyrproduksjoner og i svineproduksjon, innenfor rammene av husdyrkonsesjonsloven.

Generelt prioriteres energi- og klimaeffektive løsninger, og økologisk produksjon gitt at det er markedsmessig rom for produksjonsøkning.

Lurer du på om du kan søke om tilskudd til det du planlegger? Ønsker du/dere besøk av Innovasjon Norge eller kontakt med rådgiver for å få vurdert deres prosjekter? Kontakt oss på landbrukskontoret, så hjelper vi deg.

Arealendringer på eiendommen?

For å være berettiget arealtilskudd må arealet være definert som fulldyrka, overflatedyrka eller innmarksbeite på gårdskartet. Hvis noen har areal som skal omklassifiseres til innmarksareal må de ta kontakt med Landbrukskontoret i løpet av våren. Dette fordi vi trenger tiden til befaringsfor å få med nye areal på årets søknad om produksjonstilskudd.

SMIL

I årets hovedtildeling av SMIL tilskudd fikk Indre Fosen tildelt 1 200 000 kr og Osen 200 000 kr. I Indre Fosen er fire saker overført til 2024. Det er bare å sende inn søknader om du har planer om tiltak som reduserer forurensing eller ivaretar natur- og kulturminner i jordbrukets kulturlandskap. Så skal kommunen gjøre sitt for å skaffe mest mulig midler gjennom ekstra tildeling senere i år.

Hva du kan søke tilskudd til:

- Redusere forurensing
Til tiltak som reduserer tap eller risiko for tap av næringsstoffer, partikler og andre forurensende utslipp til jord, avrenning til vann eller utslipp til luft fra jordbruksarealer, fôr eller gjødsel. Dette kan for eksempel være utbedring av hydrotekniske anlegg (eldre lukkingsanlegg med mer), steinsikring, oppdimensjonering og andre tiltak for å redusere forurensingen som for eksempel fangdammer. Det kan også gjelde planteverniltak.
- ivareta natur- og kulturminner i jordbrukets kulturlandskap
Til tiltak som
 - Ivaretar biologisk mangfold med arter og naturtyper som er knyttet til, eller formet av jordbrukets arealbruk og driftsformer. Dette kan for eksempel være rydding og istandsetting av gjengrodd slåttemark, fjerning av fremmede skadelige arter og tiltak for å ivareta pollinerende insekter.
 - Ivaretar kulturminner, kulturmiljøer og viderefører kulturarv (kunnskap, tradisjoner og teknikker). Dette kan for eksempel være istandsetting av verneverdige bygninger eller sikring av andre kulturminner.
 - Ivaretar mulighet for opplevelser, friluftsliv og et variert landskapsbilde. Dette kan for eksempel være tilrettelegging for ferdsel, og tiltak for å ivareta gammel kulturmark.

Eksempler på tiltak:

Kollaps i rørsystem og kum

Utskifting av kollapset betongrørgate

Erosjonssikring av utløp og elvekant

Restaurering av gammel kulturmark

Restaurering av naturbeitemark

Restaurering av stabbur

Her er noen bilder med eksempler på SMIL-tiltak de siste årene. For mer informasjon, [se kommunens hjemmeside](#). Her er [Link til elektronisk søknadsskjema](#).

Søknadsfrister er 1. mai og 15. august.

I Indre Fosen har hydrotekniske tiltak høyest prioritet, deretter tiltak innenfor biologisk mangfold. Er det gode, høyt prioriterte tiltak, vil søknadene ble behandlet fortløpende. Lavere prioriterte søknader vil kunne måtte vente til høsten for å se om det er nok penger til alle godkjente tiltak.

I Osen blir prioriteringene gjort i møte med faglagene i mars. Kommunale retningslinjer for prioriteringer av søknader i Osen vil bli sendt ut på e-post i løpet av mars.

For spørsmål, kontakt Aud Dagmar Ramdal mandager, tirsdager eller torsdager. Telefon 918 85 560 eller e-post aud.dagmar.ramdal@indrefosen.kommune.no

For hjelp til utfylling av søknad i Osen, kontakt Hege Hopen Amundal. Telefon 913 98 595 eller e-post hege.hopen.amundal@indrefosen.kommune.no

Tilskudd til Nofence

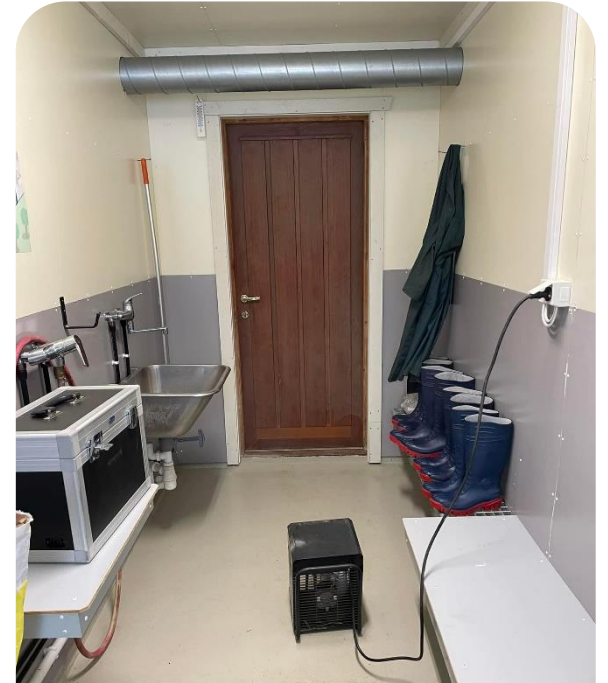
Kommunen mottar årlig mange henvendelser og søknader om støtte til investering i Nofence-utstyr. Det er to ordninger der støtte kan være aktuelt:

- [Tilskudd til tiltak i beiteområder](#). Dette gjelder kun for beiting i utmark.
- [SMIL-tilskudd](#). Dette gjelder kun for beiting av biologisk verdifulle arealer som skal restaureres. I disse tilfellene støttes innkjøp av Nofence istedenfor inngjerding av arealet.

For beiting av arealer som allerede mottar produksjonstilskudd støttes ikke innkjøp av Nofence. Her er investering i Nofence å regne som vanlig drift.

Smittesluse

For å forhindre sykdomsspredning er det viktig å ha fokus på smitteslusen. Alle besøkende må bruke smittesluse. Sørg derfor for at smittesluse er reingjort og at det er rent overtrekkstøy og sko tilgjengelig ved nødvendige besøk. Det skal være mulig å vaske seg med såpe og varmt vann, og desinfeksjonssprit skal være tilgjengelig i smitteslusa. Mer informasjon om smittesluse finner du på [Mattilsynets hjemmesider](#).

Et godt eksempel på hvordan ei smittesluse kan se ut.

Nødslaktordningen.

Siste versjon av veielederen for nødslakt kom i 2021. Der ble det strammet inn på hvor lang tid det kan gå fra dyret er utsatt for en ulykke til det blir avlivet (maksimalt 24 timer fra tilstanden inntreffer til dyret avlives, med unntak for lette haltheter). Tidligere kunne man prøve behandlinger og se om dyret responderte eller ikke. Siden beslutningen om å behandle eller nødslakte et dyr nå må tas innen 24 timer, er ikke dette mulig på samme måte. Dersom det er mulig, anbefales det å ringe nødslakteren før kl 11 på dagen – da det blir billigere med nødslakt og nødslakteren får bedre forutsetning til å planlegge dagen.

Anbefaler å ta telefon til veterinær så tidlig som mulig, da de kan gi råd før det er for sent å skrive ut nødslaktattest.

På Mattilsynets hjemmesider står det følgende om nødslakt:

Bare friske dyr kan nødslaktes. Syke dyr skal ikke bli mat, og skal derfor ikke nødslaktes. Syke og skadde dyr skal gis forsvarlig behandling og avlives om nødvendig.

Nødslakting må skje raskt etter at ulykken eller den uforutsette hendelsen har inntruffet. Man kan ikke la dyr ligge over tid, selv om dyret ikke har feber.

Hva er nødslakt?

Kriterier som må være oppfylt for å nødslakte et dyr:

1. Det har skjedd en ulykke eller uforutsett hendelse.
2. Dyret har upåvirket allmenntilstand.
3. Den uforutsette hendelsen forhindrer at dyret av dyrevelferdsmessige årsaker kan transporteres levende til slakteriet.
4. Nødslakting skal skje raskt, som hovedregel senest 24 timer fra tilstanden inntreffer til dyret avlives. Dyr som lider skal avlives så raskt som mulig.
5. Levendedyrkontroll må utføres av veterinær.

Upåvirket allmenntilstand

Med upåvirket allmenntilstand menes at dyret skal være friskt og ha normale funksjoner (som normale mage- tarmlyder, matlyst, oppmerksomhet m.fl.), bevegelser og kroppsposisjon. En ulykke eller uforutsett hendelse kan påvirke allmenntilstanden til dyret. Graden av påvirkning må vurderes opp mot skaden og innvirker på om dyret kan nødslaktes eller ikke. Allmenntilstanden skal være vurdert som normal ved generell klinisk undersøkelse.

Skog

I 2023 ble det avvirket 136 kubikk i Osen og 10 105 kubikk i Indre Fosen for salg til industri, dette med en bruttoverdi på over 5 millioner kroner. Det ble registrert 6 100 planter i Osen og 140 600 planter ved nyplanting i Indre Fosen, 1000 planter i Osen og 10 850 planter i Indre Fosen ved suppleringsplanting og 35 dekar i Osen og 314 dekar i Indre Fosen med ungskogpleie via ØKS (økonomisystem for skogordningene).

Vi jobber med å få på plass ny skogpådriver og har forhåpninger om å øke antall dekar med ungskogpleie i 2024. Det er en stor utfordring å skaffe mannskap til å ta oppdrag med ungskogpleie.

Retningslinjene for tilskudd til skogbrukstiltak på Fosen 2024 er snart klare og blir sendt ut i starten av mars.

Viltforvaltning

Osen

Det ble i jaktseasonen 2023 skutt 62 elg, 12 hjort og 39 rådyr i Osen.

Indre Fosen

Det ble i jaktseasonen 2023 skutt 135 elg i Indre Fosen, dette er nedgang på 59 dyr fra 2022.

Skutt hjort i 2023, 110 dyr. (2022 – 100stk, 2021 – 101stk, 2020 – 83stk)

Skutte rådyr i 2023, 312 dyr. (2022 – 364stk, 2021 – 400stk, 2020 – 339stk)

Registrerte fallvilt av rådyr viser meget høye tall også i 2023, 173 påkjørt, 30 sykdom/skade eller andre årsaker.

Med påkjørsler av motorvogn ligger Indre Fosen på topp tre i Trøndelag, etter Steinkjer og Stjørdal.

Landbruksvei

Bygging av nye veier håndteres normalt etter Plan og bygningsloven. Bygging av landbruksveier er et unntak. Dette håndteres etter landbruksveiforskriften.

- Når den samlede nytten av veien knyttet til landbruksvirksomhet er lik eller over 50 prosent, skal saken behandles etter landbruksveiforskriften.
- Når den samlede nytten av veien knyttet til landbruksvirksomhet er mindre enn 50 prosent, skal saken behandles etter plan- og bygningsloven og du må ta kontakt med kommunen for eget søknadsskjema. [Link til søknadsskjema](#)

Om ordningen

- Du **må** søke om godkjenning for nybygging og ombygging av landbruksvei.
- Du kan ikke starte tiltaket før du har fått tillatelse fra kommunen.
- Du behøver ikke søke godkjenning for:
 - Opparbeidelse av oppstillingsplass for landbruksmaskiner til bruk på eiendommen eller enkle avkjørsler fra godkjente landbruksveier.
 - Enkle og midlertidige drifteveier som bare medfører ubetydelige terrenginngrep. Ubetydelige terrenginngrep er planering med samlet omfang på inntil 150 meter eller på areal mindre enn 450 m², hvor fylling/skjæring ikke fører til mer enn 1 meter avvik fra opprinnelig terrengnivå.
 - Unntak er hvis tiltaket kan ha vesentlig negativ påvirkning på naturmangfold, landskap, kulturminner, friluftsliv, hensyn til fare for flom, erosjon og løsmasseskred, samt andre interesser som blir berørt av veiframføringen.

«Ettergodkjenning» av vei etter landbruksveiforskriften er ugyldig.

Landbruks- og matdepartementet har konkludert med at det ikke er juridisk adgang til å godkjenne veier som allerede er bygd, etter landbruksveiforskriften. Dette gjelder alle kategorier av søknadspliktige landbruksveier, også søknadspliktige driftsveier. Hvis veien ikke har fått slik tillatelse før bygging, må veien behandles etter plan og bygningslovens bestemmelser.

Komposteringskurs

Dersom det er interesse blir det holdt kurs i april:

Vanvikan tirsdag 2. april kl 19:00

Osen tirsdag 16. april kl 19:00

Hva er kompost, og hvordan kompostere?

Mange har trolig talle, fôrrester og lignende som kan komposteres og brukes til gjødsel.

Nytt av fjoråret er at det også kan søkes tilskudd til bruk av egenprodusert kompost gjennom regionalt miljøtilskudd.

NLR Trøndelag sammen med Landbrukskontoret inviterer til fagmøte i Vanvikan. Foredrag ved Elin Torbjørnsen.

Sett av datoen allerede nå, egen invitasjon blir sendt ut litt senere på epost.

Landbruksplan Indre Fosen

Status for arbeidet med revidering av landbruksplanen er at vi er i gang. Både utviklingstrekk, verdiskaping og sysselsettings tall oppdateres. Landbruksrådets medlemmer ble i høst oppfordret til å ta opp i sitt lag/sin organisasjon at det er revidering på gang. De er utfordret på å komme med fem delmål/tiltak som de mener er viktige for deres lag/organisasjon at det jobbes med i kommende fireårsperiode. Dette blir tema i landbruksrådet nå i mars.

Planen skal følge kommunestyreperioden, så håpet er å få planen klar og vedtatt nå før sommeren.

Jordleie og driveplikt

Jordloven § 8 slår fast at "Jordbruksareal skal drivast".

Driveplikten er en personlig og varig plikt som ikke er knyttet opp mot ervervet av en eiendom.

For at driveplikten skal være oppfylt, må jorda holdes i en slik kulturtilstand at arealet kan nyttes til vanlig jordbruksdrift med mulighet for normal avling vurdert i lys av produksjonsegenskapene.

Dette innebærer at arealene som utgangspunkt må høstes og kultiveres årlig.

Eieren har en plikt til å drive eiendommens jordbruksareal så lenge vedkommende er eier.

Eieren kan imidlertid velge å oppfylle driveplikten ved bortleie. Følgende vilkår må da oppfylles:

- Det må inngås skriftlig leiekontrakt
- Leietiden kan ikke være kortere enn 10 år, og leiekontrakten kan ikke sies opp av eieren i leietiden
- Jorda må leies bort som tilleggsjord til en annen landbrukseiendom i drift
- Leieavtalen må føre til en driftsmessig god løsning
- Leieavtalen må sendes til kommunen som skal kontrollere at vilkårene for bortleie etter jordloven er oppfylt

Løpende skriftlige avtaler må fornyes ved avtaleutløp for nye 10 år. Landbrukskontoret har standard jordleiekontrakter til utdeling eller du kan åpne og laste ned fila fra [hjemmesiden](#).

Frist for å overføre landbrukseiendom i dødsbo

Arveloven § 99 a, med ikrafttredelse fra 1. januar 2022, setter en frist for å overføre landbrukseiendom fra dødsboet til ny eier innen tre år fra arvelaterens død. Landbrukseiendom er i dette tilfellet definert som en eiendom som består av minst fem dekar jordbruksareal eller minst 25 dekar produktiv skog. Dødsboet eller de(n) som er legitimert ved skifteattest plikter å sørge for at eiendommen overdras til ny eier. Overdragelsen dokumenteres ved at den nye eieren får tinglyst hjemmel til eiendommen. Plikten gjelder også hvor bare en sameieandel i en slik landbrukseiendom inngår i dødsboet. Der hvor for eksempel to personer eier en landbrukseiendom sammen og den ene dør, må sameieandelen til den som er død altså overdras til ny eier. Ny eier kan for eksempel være den andre sameieren eller en tredjepart. Gjenlevende ektefelle eller samboer som overtar eiendommen etter avdøde regnes også som ny eier jf. arveloven § 99 a. Også gjenlevende ektefelle eller samboer som overtar eiendommen i uskifte regnes som ny eier. NB! Der arvelateren døde før 1. januar 2022 regnes treårsfristen likevel først fra 1. januar 2022. Dette betyr at fristen i slike tilfeller først er gått ut etter 1. januar 2025. Selv om kommunen ikke varsler dødsboet om fristen innen ett år, enten fordi de varsler for sent eller ikke varsler i det hele tatt, løper likevel treårsfristen.

Konsekvenser av å ikke overholde fristen i arveloven

Dersom landbrukseiendommen ikke overføres til ny eier med tinglyst hjemmel innen fristen, kan kommunen kreve tvangssalg av eiendommen. Reglene om odelsløsning etter odelsloven § 28 kan aktualiseres for odelseiendommer. Bestemmelsen åpner for at en odelsberettiget, uavhengig av om vedkommende er arving i dødsboet eller ikke, kan løse eiendommen på odel. Hvem som har odelsrett til en odelseiendom reguleres av odelsloven § 8.

Dersom du har spørsmål, ta kontakt med kommunen.

Kantsoner langs elver og bekker i jordbrukslandskapet

Landbrukskontoret vil minne om at grunneier har etter vannressursloven plikt til å opprettholde tilstrekkelig kantvegetasjon langs vassdrag med årssikker vannføring. Det gjelder også mindre bekker. Forskriften om produksjonstilskudd i jordbruket har også som vilkår at det skal settes igjen minst en to meter bred vegetasjonssone for å motvirke avrenning. Slik gis gårdbrukeren kompensasjon for evt. avlingstap som følge av skyggevirking.

Hensikten med dette vegetasjonsbeltet er at det skal:

- motvirke avrenning av næringsstoffer og forurensing av bekker, vassdrag og vann
- motvirke erosjon/utrasing og derav tap av matjord og økt forurensningsfare
- gi levested og skjul for arter av planter og dyr som har naturlig tilhold ved eller i vassdraget.

Ut fra et miljøfaglig ståsted kan en to meter bred kantsone virke knapt, bredden bør være opptil 10 meter for å gi skjul og begrense avrenning i områder der dette er naturlig.

Kravet om opprettholdelse av kantvegetasjonen er imidlertid ikke til hinder for at kantvegetasjonen kan høstes/skjøttes ved selektiv hogst. Forutsetningen er at høstingen ikke øker avrenningen til vassdraget eller medfører en endring i livsvilkår for planter og dyr.

I saker der kantsoner er fjernet, kan NVE kreve tilbakeføring. Kommunen kan også foreta helt eller delvis trekk i produksjonstilskudd.

Ved ønske om å reetablere kantsone langs vassdrag, kan foretak søke om SMIL-tilskudd.

Vassdrag med middels eller dårlig økologisk tilstand er høyest prioritert for etablering av kantsone.

Eksempel på ulovlig snauhogst av kantsone. Foto: Tormod Brede

Bondehelse i tøffe tider

Høye kostnader og dårlig økonomi kan gå ut over mer enn lommeboka. Her er tips og råd fra www.godtbondevett.no !

Å gå rundt med en uro for hvordan få drifta til å gå rundt, kornet i jorda og nok fôr til dyra, kan tære på både fysisk og psykisk helse. Det er en helt naturlig reaksjon på en ekstrem situasjon. Ta grep og be om råd!

- Kontakt regnskapsfører, bank, leverandører og andre kreditorer for mulig betalingsutsettelse og hjelp til å finne løsninger.
- Trenger du noen å snakke med, ta kontakt med fastlegen din eller Norsk Landbruksrådgivning HMS. Sistnevnte gir råd og veiledning i krisesituasjoner gratis innenfor gitte rammer til alle i landbruket, uavhengig av HMS-avtale. Ta kontakt på telefon 90 20 33 17 eller send e-post til nlr@nlr.no
- Snakk med naboen eller en bondekollega. Stikk innom eller ta en telefon til noen. Det gjør godt å prate sammen!

Råd for god bondehelse

Vi trenger alle å gjøre grep i hverdagen for å ta vare på oss selv. Som bonde har man en arbeidssituasjon og en hverdag der man ofte arbeider mye på egenhånd i et høyt tempo og med stort ansvar på egne skuldre. Da er det viktig å ha med seg noen grep som bygger styrke til å takle og håndtere krevende hverdager.

Godt Bondevett er et samarbeid om psykisk helse i landbruket. Gjennom nettstedet vil vi øke oppmerksomheten og bevisstheten omkring hva som kan være med på å gjøre en forskjell i vår hverdag som bønder.

Vårt viktigste budskap er at ALLE har en psykisk helse og at det er viktig å snakke med noen hvis ting føles litt tungt og vanskelig. Ikke nøl med å ta kontakt med noen på Landbrukskontoret eller andre hjelpere hvis du trenger å lufte tankene dine med noen! Vi er her for å hjelpe. Og sist, men ikke minst – vær et medmenneske!

5 RÅD FOR GOD BONDEHELSE

Ta et morgenmøte med deg selv
Jobb med å strukturere hverdagen.

Plei det sosiale nettverket ditt
...også når du ikke trenger det.

Prioriter deg selv
Få nok søvn og spis sunt og regelmessig

Ta pauser
Det er lov å holde hviledagen hellig.

Skaff deg kunnskap
Det er lov å spørre om råd og tips.

Grønt kompetansesenter har fått nye nettsider

Grønt kompetansesenter er en felles utviklingsenhet ved Skjetlein videregående skole og Mære landbruksskole. De har kontorsted ved begge skolene. De skal være Norges beste kompetansearena for bærekraftig verdiskaping i landbruket.

Sjekk ut [Hjem - Grønt Kompetansesenter \(gkms.no\)](https://gkms.no) for kurs og arrangementer. Nå tilbyr de kursene jordhelsemøter i Trøndelag, feltkontrollørkurs hjortevilt, digitale gårdsbesøk med regenerativt påfyll, digital kursserie matproduksjon i egen hage, landbruket mot 2050 – fra klimaproblem til en del av klimaløsningen, motorsagkurs for kvinner, fagskoletilbud i hageplanlegging på Mære og innføring i skogbruk.

Norsk Landbruksrådgiving

Kurskalenderen finner du på NLR sine hjemmesider: <https://www.nlr.no/kalender?region=midt>

I region midt er det disse kursene som ligger i kalenderen for øyeblikket: autorisasjonskurs plantevern, kurs i gnagerbekjempelse, HMS i landbruket, varme arbeider og lagring av potet.

Viktige datoer vinter/vår 2024

Søknadsfrist produksjonstilskudd del 1 2024	15. mars
Søknadsfrist drenering, 1. runde	20. mars
Tilskudd til tiltak i beiteområder	15. april
Søknadsfrist SMIL, 1. runde	1. mai

Det går mot vår og lysere dager 😊

Hovedansvarsområder

Oversikt over ansatte på landbrukskontoret, kontaktinformasjon og hva vi kan hjelpe deg med:

Aud (mob. 918 85 560, Aud.Dagmar.Ramdal@indrefosen.kommune.no, 50% stilling; mandag, tirsdag + torsdag (kontor i Leksvik, Rissa ved behov))

- Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)
- Regionalt miljøprogram (RMP)
- Saker angående trua naturtyper
- Landbruksplan
- Jordleieavtaler

Hege (mob. 913 98 595, Hege.Hopen.Amundal@indrefosen.kommune.no 90% stilling; fri onsdag i oddetallsuker, Rissa–Leksvik og Osen v/behov)

- Produksjonstilskudd
- Bygdeutviklings- og lånesaker, tradisjonelt landbruk og tilleggsnæringer (Innovasjon Norge)
- Sykdomsavløsning m.m.
- Beitebruk og rovdysaker– investering i beiteområder, beitebruksplan m.m.
- Osen: hjelper til med det meste av søknader og befaringer.

Heidi (mob. 952 87918, Heidi.ersoybakk@indrefosen.kommune.no 70% stilling; jobber august - april, Rissa)

- Produksjonstilskudd
- Regionalt miljøprogram (RMP)
- Tilskudd til tiltak i beiteområder (OBB)

Liv (mob. 917 01 141, Liv.Heide@indrefosen.kommune.no, Rissa – Leksvik ved behov)

- Oppfølging forurensing/miljøsaker på jordbruk
- Miljøsaker
- Drenering

Marit (mob. 452 19 160 Marit.Kvarmesbakk@indrefosen.kommune.no, Leksvik).

- Produksjonstilskudd
- Tidligpensjon
- Sykdomsavløsning m.m.

May-Britt (mob. 95788558, May.Britt.Langmo@indrefosen.kommune.no , Rissa- Leksvik ved behov.)

- Jordlov og konsesjon
- Egenerklæring konsesjonsfrihet
- Bygdeutviklings- og lånesaker, tradisjonelt landbruk og tilleggsnæringer (Innovasjon Norge)

Odd Marvin (mob. 414 08 157, Odd.Marvin.Askjemshalten@indrefosen.kommune.no tirsdag + torsdager, Rissa – Leksvik ved behov.)

- Oppmåling og klassifisering av jordbruksareal (AR5)
- Avlingssviktsaker
- Floghavre
- Spredning av husdyrgjødsel/utsatt frist
- Planteautorisasjonsordning

Robin (mob. 916 29 740, robin.sandvold@indrefosen.kommune.no, Rissa og Leksvik, Osen ved behov)

- Skog
- Motorferdsel i utmark
- Viltforvaltning
- Nydyrking

Tormod (mob. 920 12 418, tormod.brede@indrefosen.kommune.no)

- Vannområdekoordinator

Vi er alle tidvis på befaringer, møter o.l. så ta gjerne kontakt på mobil eller e-post på forhånd for en avtale slik at du unngår en bomtur.